

KRYSTYNA MAJ

ur. 1933; Motycz

Miejsce i czas wydarzeń	Motycz, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa
Słowa kluczowe	etnografia Lubelszczyzny, kultura ludowa, obrzędowość doroczna, Wigilia, zwyczaje wigilijne, wierzenia ludowe, przesady, wróżby, wstawanie od stołu, sianko pod obrusem, wróżenie z sianka, pasterka, święcenie drzew, kolorowy opłatek, opłatek dla zwierząt, krowa

Wierzenia i zwyczaje wigilijne

Nie wolno było wstać tylko odejść od stołu! Tylko musiało się siedzieć cały czas, bo jak się wstało to będzie się chorować. [...] Nie wolno. Od stołu nie wolno było odejść i nie wolno było powiedzieć, że ja tego nie jem! Wszyscy musieli tego skosztować. [...] E, to to wróżono, To panny wróżyły, kawalery. Ale to było siano pod obruskiem, wtedy się ciągnęło sianko, kto wyciągnął jak długie sianko to lepiej było. Jak nie, to lepiej się wiodło, a musowo, a jak w lejusa jak nie oblał panny kawaler, no to groch nie urósł [śmiech] za nic. [...] u nas to była słoma na ziemi i wtedy było dopiero wesoło. He!, Bo była na p, na ziemi była rozścielana słoma, po wigilii, już po tem, to wtedy wiązanie, krzyk, wrzawa, bo za to, że ta słoma to fruwała we wszystkie strony [śmiech]. Ale bardzo długo ta słoma była, ale potem, bo ja, no ale już po scaleniu, już jak każdy budował trochę te, to już później nie było ziemi tylko podłoga, to nie było sensu.

Ale to było wesoło. Musowo było siedzieć na przy pośniku, aż do pasterki. Na pasterkę wszyscy szli. A jak nie, to jeszcze się zachodziło do sąsiadów, trzeba było odwiedzić jeszcze przed pasterką.

[...] zaraz po, po opłatku, po wigilii, to gospodarz szedł do sadu i nakazywał drzewom tam: „Będziesz rodiło – nie będziesz rodiło”. Musiał poświęcić to drzewo, które ma rodić.

[...] A był jeszcze opłatek, taki specjalny kolorowy dla krowy [...] żeby poczęstować krowę brało się chleb i z tym opłatkem i krowie się dawało ten opłatek.

[...] C.M.: I łyżka nie kładź... garbem, na dół, nie do góry, bo będzie krzyż bolał.

Data i miejsce nagrania	2011-04-05, Motycz
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Rafał Czekaj
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"